

een passie

Van Hollandse en Chinese voorreelstoc, 1800. Hier stonden zij vol bewondering voor de eerdere werken de manier van schilderen. Ze wisten zelf nog weinig over techniek, papiervariëteiten, verfsorten enz. Wel toedeer al een uitgesproken bewondering voor het werk van Turner. De onvergelykbare beheersing van kleurtonaliteiten, waardoor Turner erin slaagt een stralende lichtglans te creëren en daarbij nieuwe kleurgebieden te ontdekken, was een bron van inspiratie

voor de twee, die ze al veel eerder hadden leren kennen. Het was ook niet alleen de werkwijze van de voorreelstoc die hen inspireerde, maar ook de manier van gebruik van was. Het gebruik van was werd veel vaker gebruikt door de Chinese schilders dan door de Nederlandse kunstenaars.

ONTDEKKING VAN HET LICHT

Met kleur werken. Dat was de manier van de Chinese kunstenaar in het bespreken van het licht. Het was de manier

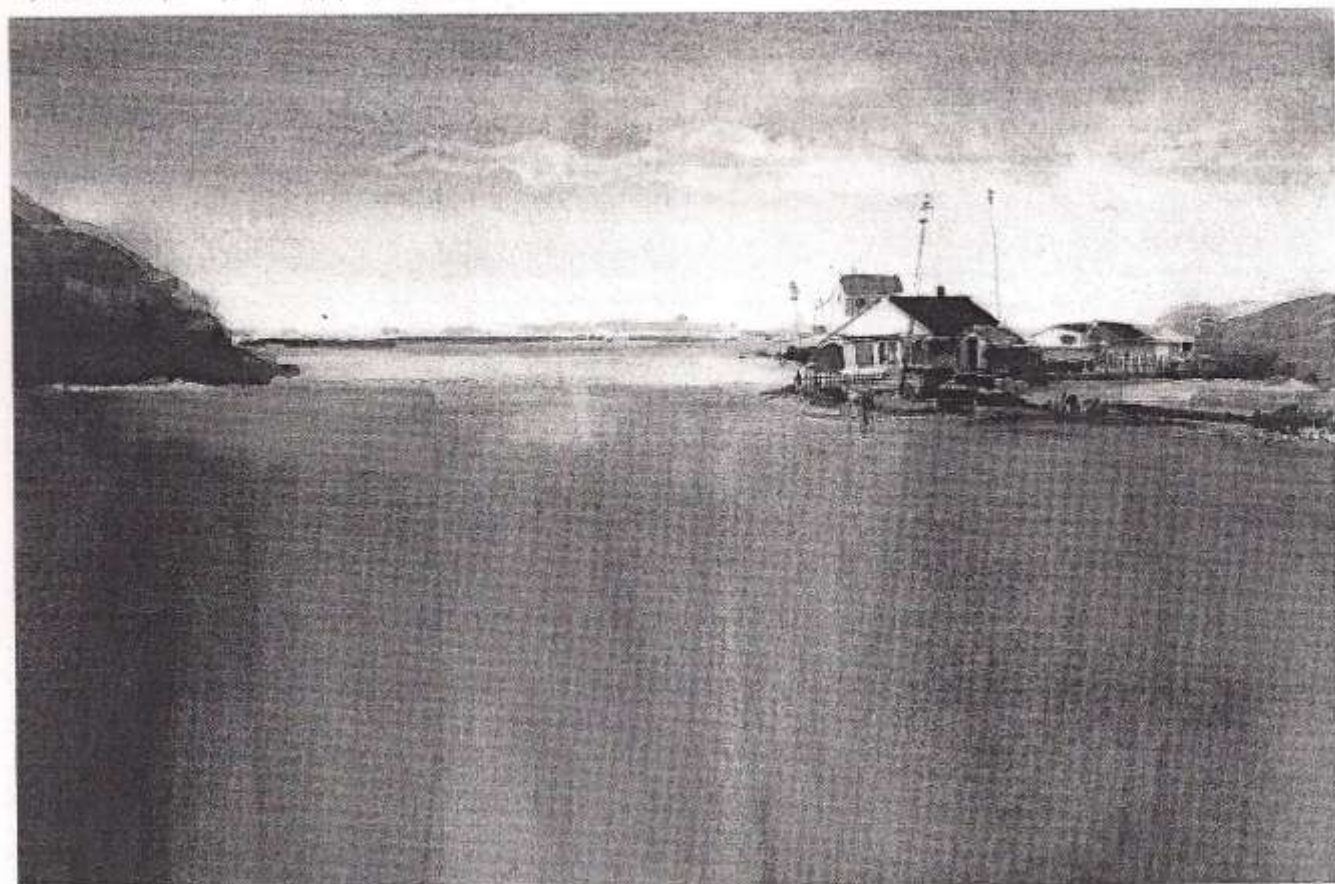
*'Ik ben de schilder van
mijn eigen geluk'*

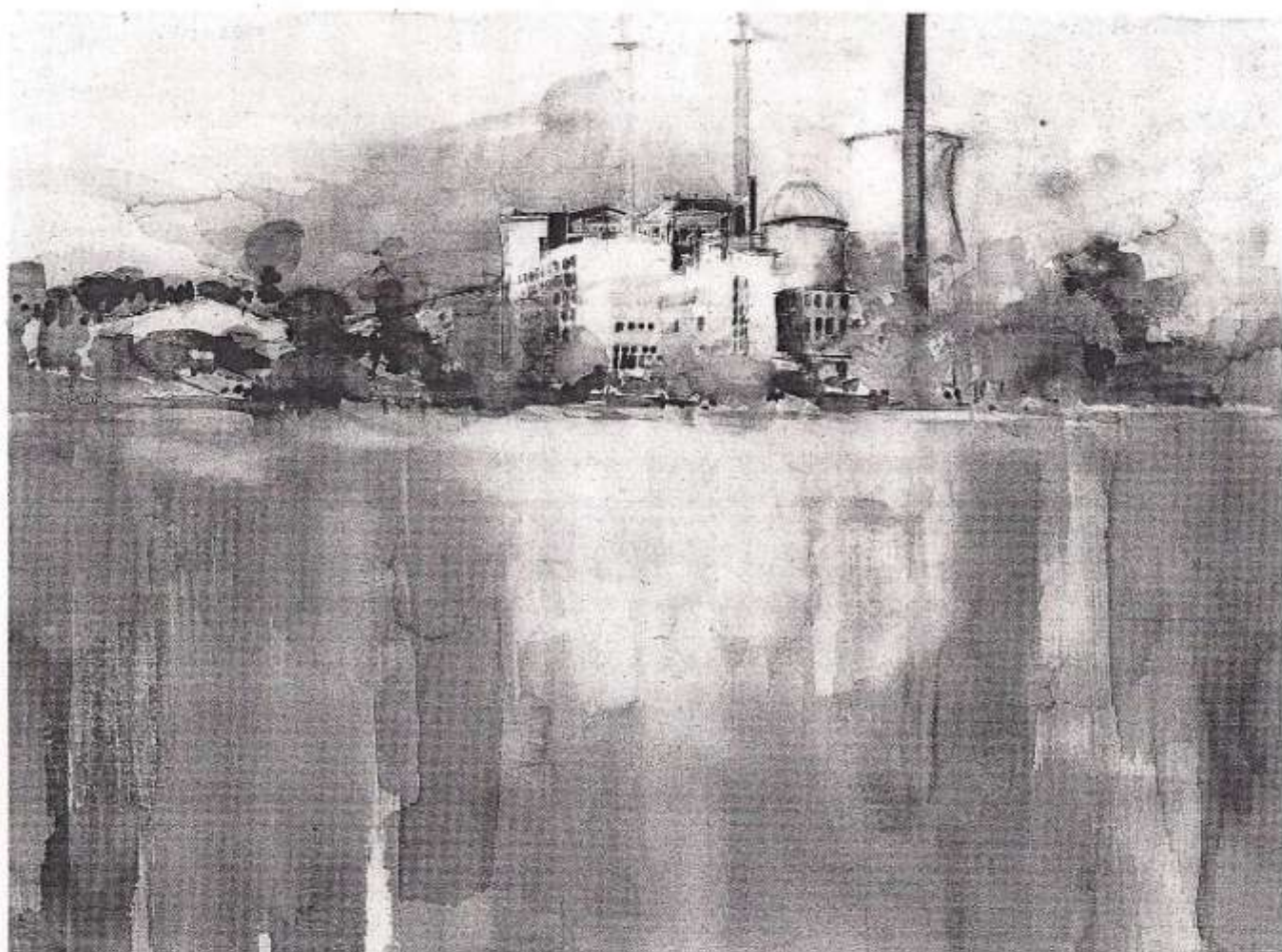
immers wekelijks les in plakkaatschilderen en met veel water gemengd, kreeg die plakkaatverf ook een zekere transparantie. Toen begon de zoektocht naar het juiste papier. Voor de landschapsschilder die hij was, lag de oplossing in het zeer gekorrelde papier dat door zijn geconcentreerde oppervlak het lichtspel versterkte. Dat is één van de kernwoorden van deze schilder: licht. Swa ontdekte in de vele schilderachtige hoekjes van Mol en omgeving hoe het licht gezeefd werd door de bomen en planten om hem heen en hoe hij dat lichtspel het best op het papier kon laten overvloeien. Door de jaren heen is zijn suggestie en vloeiing daarbij primordiaal geworden.

DE ESSENTIE VAN HET LANDSCHAP

Het landschap dat hij ziet, probeert hij steeds minder te reproduceren; eerder zal hij de essentie van een bepaalde plek zoeken en schilderen. Hij wil in zijn aquarelkunst de kijker een helpende hand toereiken, hem leren de natuur beter te observeren en onvermoeide dingen te zien. Met zijn aquarellen, die meestal verstilde natuurmomenten zijn, probeert hij de ogen van de toeschouwer te leiden waar hij ze hebben wil. Zijn horizontale bomenrijen lijken gordijnen die je kunt optrekken, waar je gaten in vindt die licht doorlaten.

'Impressie Marstrand (Zweden)', aquarel op papier, 40 x 57 cm.

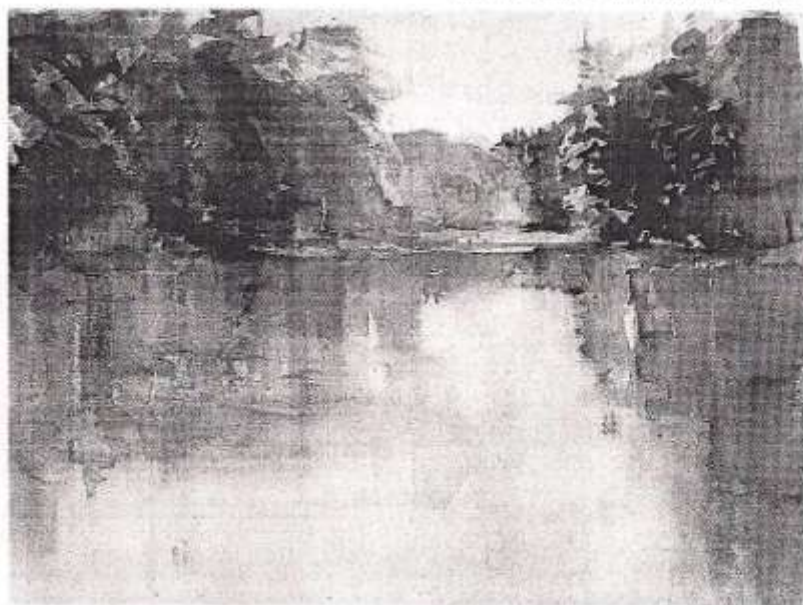
'Spitstechnologie in 't Groen', aquarel op papier, 52 x 73 cm.

Hij kiest een hoge horizon en schildert de waterpartijen verticaal, zodat de ogen van de kijker van beneden naar boven over het werk gaan. In de voorgrond opent hij een pad naar het punt waar het licht zich concentreert. Dit 'verdwijnpunt' is kenmerkend voor de aquarellen van Swa. Mensen nieuwsgierig maken naar wat er te zien is en ze uitnodigen om verder op zoek te gaan in een werk, leidt volgens hem automatisch tot een grotere waardering voor de natuur en dus tot natuurbescherming.

PASSIE

Hij wil in zijn landschappen absoluut niet de natuur slaafs nabeeiden. De gekozen elementen ordent hij tot een kunstwerk op grond van doordringende waarnemingen en van de emoties die hij ondergaat bij het bekijken en ervaren van de natuur. Zijn kleuren- en vormtaal zijn, in vergelijking met enkele jaren geleden, sterk vereenvoudigd. Met twee gelen, twee roden, een drietal blauwen en zijn geliefkoosde gebrande sienna laat hij zijn indrukken op het papier neervloeien. Op mijn vraag wat hij precies onder passie verstaat, antwoordde hij gewoonweg: 'Je staat ermee op en je gaat ermee slapen'. Hij is een natuurliefhebber die de ver-

'Nevel over de plas', aquarel op papier, 52 x 73 cm.

'Impressie Zellenberg, Elzas (Frankrijk)' aquarel op papier, 52 x 73 cm.

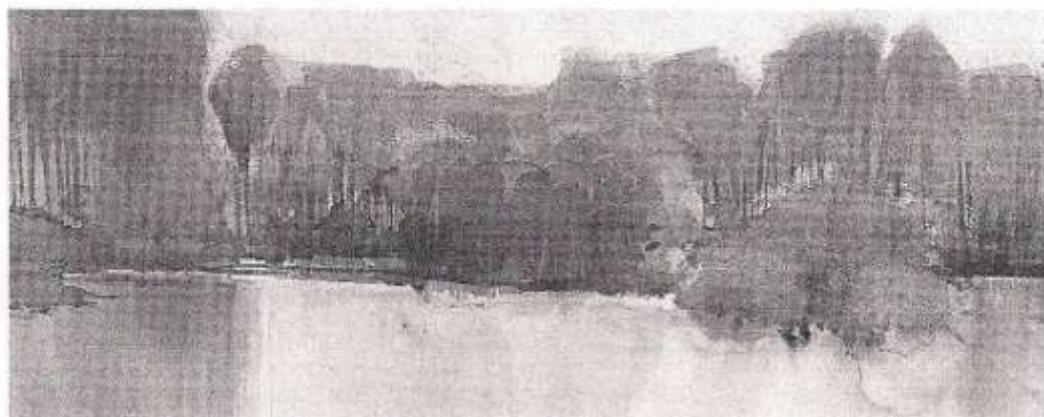
bondenheid met aarde, licht en water altijd heeft gevoeld. Het teken- en schildertalent dat hij bij zijn geboorte heeft geërfd, is voor hem altijd een levenselixir geweest, een mogelijkheid om zich terug te trekken in moeilijke tijden en zich te kunnen uitleven met water en verf in gelukkige dagen.

VERWONDERING

Schilderen was soms een therapeutisch proces om zorgen opzij te kunnen zetten en in volledige concentratie

te kunnen opgaan in de kunst. Maar meestal is het een onweerstaanbare drang om in verwondering alles te bekijken alsof je het voor het eerst ziet, om gevoelens via het penseel op het blad te laten wegvloeien. De gebruikte kleuren verraden veel emotionaliteit en zachtmoedigheid, een streven naar harmonie maar ook een vermogen tot zelfrelativering.

Tekst: *Bruni Mortier*

'Zomer over de plas', aquarel op papier.